ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobců: **a) N. T. D., b) T. V. N., c) N. V. N., d) P. T. T. T., e) X. T. T., f) L. T. T.,** všichni zastoupeni Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí,** se sídlem Loretánské náměstí 5, Praha, proti rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 25. 10. 2019, č. j. 138244-3/2019-OPL, v řízení o kasačních stížnostech žalobců d), e) a f) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 15. 7. 2021, č. j. 43 A 100/2019 – 84,

takto:

I. Kasační stížnosti žalobců d), e) a f) **se zamítají.**

II. Žalobci d), e) a f) **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasačních stížnostech.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Ministr zahraničních věcí rozhodnutím ze dne 25. 10. 2019, č. j. 138244-3/2019-OPL (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), zamítl rozklad žalobců a potvrdil usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále jen „*zastupitelský úřad*“) ze dne 28. 8. 2019, č. j. 3135-2/2019-HANOKO (dále jen „*prvostupňové správní rozhodnutí*“), jímž byly zamítnuty žádosti žalobců o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu dle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), a

v důsledku toho byla zastavena řízení o těchto žádostech o zaměstnaneckou kartu.

[2] Žalobci se společně žalobou domáhali zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. S provedením historického exkurzu argumentovali situací na zastupitelském úřadu, kde dlouhodobě není žadatelům umožňováno sjednat si termín pro podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty. Tuto skutečnost přitom není nutno prokazovat. Povinnosti žadatelů sjednat si termín pro podání žádosti o zaměstnaneckou kartu odpovídá povinnost správního orgánu umožnit toto podání v přiměřené době a lidsky důstojným způsobem. Žalovaný si navíc sám mohl obstarat e-maily dokazující marné pokusy žalobců o registraci termínu pro osobní podání žádosti, případně je vyzvat k jejich doložení. Správní orgán se měl rovněž zabývat námitkou proti spojení žádostí ke společnému řízení – byť odvolání proti usnesení o spojení řízení není možné, neznamená to, že procesní postup nelze přezkoumat. Žádosti žalobců jsou individuální, a je tedy nutné k nim takto přistupovat.

Rozsudek krajského soudu

[3] Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 15. 7. 2021, č. j. 43 A 100/2019 – 84 (dále jen „*napadený rozsudek*“), žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[4] Podle krajského soudu lze upustit od osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu v odůvodněných případech, přičemž konkrétní důvody musí primárně uvést žadatel. V situaci, kdy je důvodem nemožnost podat žádost klasickým způsobem, je nutno doložit konkrétní neúspěšné pokusy o registraci k termínu osobního podání žádosti. Krajský soud nepřisvědčil námitce žalobců, že problematické registrace jsou obecně známé a není třeba je dokazovat. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2020, č. j. 5 Azs 254/2020 - 114, konstatoval, že v případě, kdy žadatel tvrdí, že se v určitém termínu o registraci pokusil, ale tvrzení nedoloží, ani důkazní prostředky neoznačí, musí jej k tomu správní orgán s procesním poučením vyzvat. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2020, č. j. 9 Azs 178/2020 – 105, potvrdil, že dlouhodobé přerušení sběru žádostí zastupitelským úřadem (od června 2018 v návaznosti na usnesení vlády č. 474) ve spojení s neúspěšným pokusem o registraci během prvního vypsaného termínu 6. 6. 2019 a se zrušením druhého termínu 9. 7. 2019, mohou představovat dlouhodobou překážku, která by odůvodnila upuštění od povinnosti podat žádost osobně. Jedná se však o institut výjimečný, není „první volbou“ a není nespravedlivé požadovat alespoň minimální aktivitu žalobců a prokázání neúspěšného pokusu o registraci, čímž by bylo potvrzeno, že o sjednání termínu usilovali už před podáním žádosti. Pokud se žadatel nepokusil o registraci dne 6. 6. 2019, nelze ověřit, zda měl v úmyslu žádat o zaměstnaneckou kartu před tímto termínem a tedy zda mohl dřívější nezákonný stav negativně zasáhnout do jeho právní sféry (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2021, č. j. 1 Azs 367/2020 – 41).

[5] Vzhledem k tomu, že žalobci v žádosti neuvedli nic, z čeho by se dalo odvozovat, že již učinili (neúspěšný) pokus o registraci (6. 6. 2019), ale v rozkladu uvedli, že „[p]*rávní zástupce účastníků řízení tohoto přihlašování samozřejmě využil, avšak neúspěšně (resp. s úspěšností pro 1 jiného klienta)*“ a žalovaný je k doložení těchto neúspěšných pokusů nevyzval, zabýval se krajský soud otázkou, zda tato procesní vada představuje důvod pro

zrušení napadeného rozhodnutí.

[6] Krajský soud poukázal na to, že žalobci nepředložili důkaz o neúspěšné registraci dne 6. 6. 2019 ani v řízení před soudem, což je rozdíl oproti věcem řešeným v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2021, č. j. 5 Azs 258/2020 – 67, a ze dne 10. 12. 2020, č. j. 9 Azs 178/2020 – 105, kdy žadatelé před krajským soudem své neúspěšné pokusy doložili. Toto rozlišení akcentoval Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 25. 3. 2021, č. j. 9 Azs 247/2020 – 87, který navíc zástupci žalobců musí být bezpochyby znám, neboť v tomto řízení žadatele zastupoval. Výše uvedená vada tedy nemohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

[7] Zástupce žalobců na jednání předložil důkaz o pokusu o registraci žalobců d) a f) dne 9. 8. 2019. Krajský soud zde zdůraznil, že tyto pokusy byly učiněny až po podání žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání, ani žalobci d) a f) tedy nevyužili možnosti registrace 6. 6. 2019 a své úsilí o získání zaměstnanecké karty zahájili rovnou využitím výjimečného institutu. Žádný ze žalobců tedy neprokázal, že se o sjednání termínu pokoušel dlouhodobě, neboť nevyužil termínu 6. 6. 2019, což v průběhu řízení nijak nezdůvodnili.

[8] Důvodnou neshledal krajský soud ani námitku proti spojení věcí. Z argumentace žalobců není nijak patrno, jak by spojení žádostí žalobců ke společnému projednání mělo založit nezákonnost napadeného rozhodnutí, nadto žalobcům nic nebránilo podat samostatnou žalobu proti napadenému rozhodnutí.

II. Kasační stížnosti žalobců a vyjádření žalovaného

[9] Proti rozsudku krajského soudu podali žalobci d), e), a f) [všichni společně dále jen „*stěžovatelé*“] kasační stížnosti, ve kterých navrhli zrušit napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení, případně pak zrušit napadený rozsudek a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, a to z důvodu nesprávného právního posouzení soudem a nepřezkoumatelnosti jeho rozhodnutí.

[10] Stěžovatelé provedli rozsáhlý historický exkurz fungování dotčeného zastupitelského úřadu v Hanoji, jenž dlouhodobě neumožňuje podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty, resp. sjednání si termínu pro její osobní podání lidsky důstojným způsobem a v přiměřeném čase v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Původní systém Visapoint napadený hackery byl nahrazen telefonickým objednáváním, rovněž zasaženým neoprávněnými útoky, následně došlo k objednávání e-mailovému, které bylo posléze zrušeno s odkazem na usnesení vlády č. 474 ze dne 18. 7. 2018, a od července 2018 do června 2019 byl úplně zastaven příjem veškerých žádostí o vydání zaměstnanecké karty. První termín pro získání registrace k osobnímu podání žádosti byl stanoven na 6. 6. 2019, další termín 9. 7. 2019 byl zrušen, úspěšné registrace z termínu 9. 8. 2019 byly zrušeny *ex post*, neboť přijímání žádostí o zaměstnanecké karty bylo zastaveno s odkazem na zákon o pobytu cizinců a navazující nařízení vlády č. 220/2019 Sb., o maximálním počtu žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze podat na zastupitelském úřadu.

[11] Za daných okolností jsou stěžovatelé toho názoru, že nebylo nutné individuálně prokazovat snahu o získání termínu pro podání žádosti, neboť nemožnost sjednat termín podání žádosti představovala objektivní překážku na straně zastupitelského úřadu, kterou je nutno považovat za „odůvodněný případ“ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Na této skutečnosti by ničeho nezměnilo jakékoliv množství formálních a planých pokusů stěžovatelů o sjednání termínu, které jsou bez dalšího odsouzeny předem k neúspěchu. Požadavek na dokládání neúspěšných pokusů je zbytečně formalistický, nota bene v situaci, kdy e-maily byly adresovány přímo zastupitelskému úřadu na jeho e-mailovou doménu @mzv.cz. Zastupitelský úřad, jakož i žalovaný, jehož je zastupitelský úřad organizační složkou, měl mít tyto e-maily ve své úřední evidenci a měl si je sám obstarat jako podklad pro rozhodnutí. Nefunkčnost systému Visapoint a nefunkčnost telefonické objednávací linky je pak obecně známou skutečností.

[12] Jedinou otázkou pak zůstává období od června do srpna 2019. Podstatou námitky stěžovatelů je faktická dlouhodobá nemožnost sjednat si termín pro podání žádosti. Stěžovatelé podali svoji žádost v době, kdy objektivně neexistovala reálná možnost sjednání termínu pro osobní setkání. Lpění na předložení e-mailů prokazujících snahu o registraci je přepjatý formalismus, právní zástupce stěžovatelů má k dispozici nespočet e-mailů jeho dalších klientů, kteří jsou v identické situaci jako stěžovatelé; tyto dokazují, že není možné sjednání termínu lidsky důstojným způsobem v přiměřeném čase. Všichni stěžovatelé samozřejmě chtěli využít termínu 9. 7. 2019, ten byl však zrušen, proto se rozhodli podat žádost o upuštění od povinnosti osobního podání. V dalším termínu se z procesní opatrnosti pokusili registrovat [doloženo u žalobců d) a f)], avšak neúspěšně. V případě doložených pokusů se jedná o totožný případ, jako byl řešen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2021, č. j. 5 Azs 258/2020 – 67, kde neúspěšný pokus e-mailové registrace termínu v kombinaci s předchozí nemožností podat žádost způsobenou dlouhodobým nezákonným postupem zastupitelského úřadu byly posouzeny jako odůvodněný případ ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu; proto je napadený rozsudek s touto judikaturou v rozporu.

[13] Žalovaný ve svém vyjádření poukázal zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 9 Azs 247/2020 – 87, řešící identickou kasační stížnost podanou stejným zástupcem za jiné stěžovatele. Zdůraznil, že stěžovatelé před podáním žádosti nevyužili možnosti registrace termínu na rozdíl od případů řešených rozsudky, na něž odkazují. Tato možnost přitom existovala. Zastupitelský úřad v dostatečném předstihu zveřejnil dva termíny pro registraci k osobnímu podání žádosti; pokud byl jeden z termínů přeložen, bylo to rovněž oznámeno na úřední desce, a to před podáním žádosti stěžovatelů. Za klíčové považuje nedoložení neúspěšné snahy o registraci před podáním žádostí o upuštění od osobní účasti při podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. S rozsudkem krajského soudu se proto ztotožňuje a navrhuje zamítnutí kasačních stížností.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnosti byly podány včas, osobami oprávněnými, proti rozhodnutí, vůči němuž jsou přípustné ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb.,

soudní řád správní (dále jen „*s. ř. s.*“), stěžovatelé jsou v řízení zastoupeni advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou naplněny i obsahové náležitosti stížností dle § 106 s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasačních stížností v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejich rozsahu a přípustně uplatněných důvodů. Stěžovatelé napadají rozsudek krajského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[16] Kasační stížnosti nejsou důvodné.

[17] Co se týče důvodů podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., Nejvyšší správní soud připomíná, že v řízení o kasační stížnosti přezkoumává rozhodnutí a postup krajského soudu. Proto je stěžovatel povinen v kasační stížnosti uvést konkrétní argumentaci zpochybňující závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí krajského soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 249/2016 - 38, bod 12; nebo ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012 - 351, bod 140). Stěžovatelé však v kasačních stížnostech převážně zopakovali své žalobní námitky a jen v omezené míře (v části V. kasačních stížností) přímo polemizují se závěry krajského soudu. Kasační námitky se do značné míry míjí s podstatou odůvodnění napadeného rozsudku, proto se jimi Nejvyšší správní soud dopodrobna nezabýval. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku nebyla stěžovateli nijak specifikována, nicméně přezkoumatelností rozhodnutí se kasační soud zabývá z úřední povinnosti. Rozsudek může být nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost nebo pro nedostatek důvodů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75). V daném případě soud neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným a neshledal ani žádný jiný z důvodů pro zrušení rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.)

[18] Zaměstnanecká karta je zvláštním typem pobytového oprávnění upraveným v § 42g zákona o pobytu cizinců a jedná se o zvláštní typ pobytu na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu (srov. rozsudky rozšířeného senátu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 - 52, č. 3601/2017 Sb. NSS, a č. j. 7 Azs 227/2016 - 36, č. 3603/2017 Sb. NSS). V souladu s § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen podat osobně žádost o její udělení. Z § 169f zákona o pobytu cizinců vyplývá, že žadatel je povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce.

[19] Podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců může zastupitelský úřad „*v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Zastupitelský úřad může od povinnosti osobního podání žádosti upustit také bez uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední činnosti, nebo může učinit na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu.*“

[20] Jak již konstatoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 30. 7. 2020, č. j. 2 Azs 148/2019 - 40, *„výklad pojmu „odůvodněný případ“ a podřazení zjištěného skutkového stavu tomuto pojmu je v obecné rovině věcí výkladu neurčitého právního pojmu a jeho aplikace na zjištěný skutkový stav, nikoliv předmětem správního uvážení, a proto podléhá úplnému soudnímu přezkumu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2014, č. j. 8 As 37/2011 - 154, č. 3073/2014 Sb. NSS*).“

[21] Krajský soud při přezkumu napadeného rozhodnutí nepochybil. Příhodně odkazoval na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že důvodnost žádosti musí doložit primárně žadatel. Pokud ji odvozuje z toho, že se mu nedaří podat žádost klasickým způsobem z důvodů na straně správního orgánu, musí doložit konkrétní neúspěšné pokusy o registraci k termínu osobního podání žádosti (bod 16 napadeného rozsudku).

[22] Kasační soud ve shodě se soudem krajským dává stěžovatelům za pravdu v tom, že v případě, kdy žadatelé sami nedoloží ve správním řízení neúspěšné pokusy o registraci, není to bez dalšího důvod k zamítnutí žádosti a správní orgán by je měl k doložení vyzvat. Správní orgán tak neučinil, proto je namístě se zabývat tím, zda tato vada zakládá důvod pro zrušení rozhodnutí správního orgánu, či nikoliv.

[23] Žádosti stěžovatelů o upuštění od povinnosti osobně požádat o zaměstnaneckou kartu neobsahují konkrétní tvrzení, odkdy se o registraci pokoušeli. Uvedli, že byli připraveni využít příležitosti ke dni 9. 7. 2019 ke sjednání termínu pro osobní podání žádosti. Předtím uvádějí, že došlo k „legislativním změnám“ a k nezákonnému pozastavení sběru žádostí na základě usnesení vlády č. 474. Nezákonnost postupu zastupitelského úřadu, který od 18. 7. 2018 pozastavil příjem žádostí o zaměstnanecké karty, krajský ani Nejvyšší správní soud nijak nerozporuje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 1 Azs 2/2019 - 54). Jak už zdejší soud konstatoval v obdobné situaci (viz rozsudek ze dne 25. 3. 2021, č. j. 9 Azs 247/2020 - 87), bylo by možno dovodit, že v žádosti stěžovatelé popisovali jen to, co se jich osobně dotklo, což by tedy byl postup zastupitelského úřadu podle usnesení vlády č. 474. Pak by bylo nutné přihlédnout v jejich případě k přerušení sběru žádostí od července 2018 do června 2019 (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 234/2018 - 43). Pro posouzení daného případu je stěžejním fakt, že poté, co zastupitelský úřad ukončil postup podle usnesení vlády č. 474, proběhl dne 6. 6. 2019 první termín e-mailové registrace k termínům pro podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. Informace o spuštění registrace byla zveřejněna v předstihu dne 22. 5. 2019, tedy takovým způsobem, že se o ní bdělý zájemce o podání žádosti mohl dozvědět. Pokusem o registraci v tomto termínu by stěžovatelé dali najevo, že využili všech dostupných příležitostí pro osobní podání žádosti (ve skutečnosti šlo o jedinou příležitost dne 6. 6. 2019), a potvrdili by, že skutečně usilovali o sjednání termínu už v době předcházející jejich žádosti o upuštění od povinnosti podat osobně žádost o zaměstnaneckou kartu. Následující termín pro registraci 9. 7. 2019 byl zrušen, což bylo opět ohlášeno v předstihu, následoval až termín registrace 9. 8. 2019. Stěžovatelé svoje žádosti datované 16. 7. 2019 a 18. 7. 2019 opřeli mimo výše zmíněná tvrzení právě o zrušení termínu 9. 7. 2019 a fakt, že v době podání žádosti zastupitelský úřad nestanovil „jakýkoliv legální postup k podání zaměstnanecké karty osobním podáním.“

[24] Pokud by stěžovatelé měli dlouhodobě zájem o podání žádosti o zaměstnaneckou kartu, a dotklo by se jich tedy osobně to, že do června 2019 nebylo možné žádosti vůbec podávat, jistě by využili termín 6. 6. 2019. To v žádosti netvrdili, v rozkladu, žalobě a kasační stížnosti pak bylo toto tvrzení obsaženo v obecné rovině [„[p]*rávní zástupce stěžovatelů tohoto přihlašování samozřejmě u svých klientů využil, avšak neúspěšně (resp. s úspěšností pro 1 jiného klienta)*“], ale nebylo nijak doloženo, a to ani v řízení před soudem [zde byly doloženy pokusy o registraci 9. 8. 2019 žalobců d) a f)]. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje (v souladu s judikaturou, např. rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2020, č. j. 9 Azs 178/2020 - 105), že nelze v případě stěžovatelů dovodit, že by se jich jakkoliv dotkla předchozí situace na zastupitelském úřadu. Bez pokusu o registraci není možné ověřit, zda žadatel vůbec pojal záměr o zaměstnaneckou kartu žádat před 6. 6. 2019, a zda tedy do jeho právní sféry mohl negativně zasáhnout předchozí nezákonný stav přerušení sběru žádostí. Z toho lze také dovodit, že minulé fungování registračních systémů na zastupitelském úřadu stěžovatele nemohlo přímo zasáhnout. Další historické poznatky o činnosti zastupitelského úřadu související s osobním podáváním žádostí o pobytová oprávnění, vyložené v žalobě a kasační stížnosti, nejsou pro posouzení kasační stížnosti relevantní. Nadto kasační soud podotýká, že zásah do práv stěžovatelů je třeba prokazovat (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2020, č. j. 2 Azs 148/2019 - 40, a ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 Azs 77/2015 - 36).

[25] Argument, že tyto skutečnosti není nutné dokazovat, nemůže tedy obstát. Jak již Nejvyšší správní soud judikoval (viz např. rozsudek ze dne 5 Azs 258/2020 – 67), „[i]*nstitut upuštění od osobního podání žádosti je do jisté míry výjimečným institutem, jehož využití není ‚první volbou‘ v úsilí o získání pobytového oprávnění, a v daném případě nebylo nespravedlivé požadovat alespoň minimální aktivitu žalobců a prokázání neúspěšného pokusu o registraci.*“

[26] Jak sami stěžovatelé uvádějí, každou žádost je třeba posuzovat individuálně. V případě stěžovatelů není prokázáno, že by se dlouhodobě pokoušeli o registraci termínu. Jak už bylo řečeno, pokusy o registraci je třeba dokazovat, neboť je vyžadována alespoň minimální aktivita žadatelů. Tu nelze dovozovat z tvrzené obecné nefunkčnosti objednávání termínu na zastupitelském úřadě. V daném případě však tato nebyla doložena a prvním krokem stěžovatelů po přesunutí termínu tak bylo využití mimořádného institutu, což Nejvyšší správní soud ve shodě se soudem krajským nemůže akceptovat.

[27] Z výše uvedeného vyplývá, že pro věc je tedy stěžejní, zda se stěžovatelé pokusili o registraci dne 6. 6. 2019 (přičemž toto tvrzení by museli prokázat). Na posouzení této otázky je založen i napadený rozsudek. Jak už kasační soud upozornil, kasační námitky se značně rozchází s jeho odůvodněním. Nejvyšší správní soud se proto nebude dále zabývat námitkami dlouhodobé nemožnosti sjednat si na zastupitelském úřadu termín. Podstatné pro řešení případu stěžovatelů je jen to z fungování zastupitelského úřadu a registračního systému, co se mohlo bezprostředně dotknout jejich veřejných subjektivních práv a povinností (srov. vymezení pravomoci správních soudů v § 2 ve spojení s § 65 odst. 1 s. ř. s.).

[28] Stěžovatelé v řízení před krajským soudem pokus o registraci dne 6. 6. 2019 nedoložili. Krajský soud tedy nepochybil, když s odkazem na výše citovaný rozsudek napadené rozhodnutí nezrušil, neboť pochybení správního orgánu nemělo vliv na

zákonnost jeho rozhodnutí; „[j]*en v takovém případě, kdy krajský soud disponoval důkazem o marném pokusu o registraci, totiž mělo procesní pochybení spočívající v absenci výzvy k prokázání tvrzených skutečností zjevný dopad na zákonnost napadeného rozhodnutí*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 9 Azs 247/2020 - 87).

[29] Dva ze tří stěžovatelů [žalobci d) a f)] v řízení před krajským soudem doložili pokusy o registraci dne 9. 8. 2019, třetí stěžovatel [žalobce e)] nikoliv. Byť žalobci d) a f) na rozdíl od žalobce e) vyvinuli aktivitu alespoň při registračním termínu 9. 8. 2019, nemá to na závěry vyplývající z posouzení krajského soudu vliv. Nejvyšší správní soud konstatuje, že pro posouzení věci je podstatná zejména jejich pasivita před podáním žádosti, tedy v registrační den 6. 6. 2019 (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2021, č. j. 1 Azs 367/2020 – 41).

[30] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2021, č. j. 5 Azs 258/2020 - 67, kterým argumentují stěžovatelé, nelze bez dalšího na posuzovaný případ použít, neboť i zde je, jako ve výše zmíněných věcech, rozdíl v tom, že stěžovatelé (žalobci), kterým bylo vyhověno, doložili, že se pokusili o registraci dne 6. 6. 2019. Na základě toho bylo možno vyvodit, že jejich zájem byl dlouhodobý a že se jich dotkl nezákonný postup zastupitelského úřadu, jak už bylo rozebráno výše.

[31] I kdyby posoudil kasační soud podání žádostí žalobců d) a f) před datem 9. 8. 2019 jako procesní opatrnost, není neúspěch v tomto termínu v kombinaci se zrušením termínu dne 9. 7. 2019 odůvodněným případem ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud již shledal (např. v rozsudku ze dne 14. 12. 2020, č. j. 5 Azs 254/2020 - 114), že „*dlouhodobé přerušení sběru žádostí zastupitelským úřadem, ve spojení s neúspěšným pokusem o registraci během prvního vypsaného termínu registrace a zrušením druhého termínu registrace v červenci 2019, tedy ve svém souhrnu mohly představovat dlouhodobou překážku osobního podání žádosti, která by odůvodňovala upuštění od povinnosti podat žádost osobně.*“ Zásadní roli přitom hraje především ona dlouhodobá nemožnost podání žádosti. Měsíční čekání na nový termín bez dalšího nelze považovat za odůvodněný případ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a to ani v kombinaci s neúspěchem v termínu dne 9. 8. 2019, když ani tito dva stěžovatelé neprokázali dlouhodobé úsilí o sjednání termínu pro podání žádosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Stěžovatelé se svými námitkami neuspěli. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod ani pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnosti jako nedůvodné (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[33] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatelé ve věci neměli úspěch, a proto nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. května 2022

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu